

Latw eeschu Amises.

Tsuacht 7 reises nedeta. 98. gada gahjums.

Maffa:		Maffa pa pasta pefuhtot un pilfektā mahjā pefuhtot:		Maffa us ahrseemam:		Gludinajumi maffa:	Rebalzija:
Maffa mācītāja saņemot		par 1 gabu . . . 3 rub. — sap.		par 1 gabu . . . 10 rub. — sap.		par 1 rub.	Jelgavā, Katolu eelā
par 1 gabu . . . 2 rub. 30 sap.	par 1/2 gabu . . . 1 — 20	par 1/2 gabu . . . 1 — 60	par 1/4 gabu . . . 1 — 90	par 1/2 gabu . . . 5 — 80	par 1/2 gabu . . . 1 — 50	rasta rind. 10 L. 1. pusē un teftā 30 L.	Nr. 62. Ekspedizija: Katolu eelā Nr. 40. Tel. 981.
par 1/4 gabu . . . 1 — 20	par 1/8 gabu . . . 1 — 25	par 1/8 gabu . . . 1 — 30		par 1/4 gabu . . . 1 — 50	par 1 mešņek . . . 1 — 50	Abrešes mairis maffā 10 sap.	Kantoris: Rīgā, Valnu eelā 30. Tel. 8260. Paša kaste 236.
par 1 mešņek . . . 25						Namurs maffā 1 sap.	

Nr. 90.

Beektdeen, 4 ap ili.

1914.

Jelgawas Kommerzbanka

(1899. g. dibināta „Jelgawas Lauksaimniec. Beedribas Kraihšanas-Mirdoshanas Sabredribā“ 1912. g. 31. oktobri pahrdehweta par „Jelgawas Kommerzbank“) Jelgavā, Katolu eelā 44, telefons waldei 1050, darishanu weschana 62. (Jelgawas Lauksaimniecibas Beedribas nama.)

Jelgawas Kommerzbanka isbara wifadas banku operacijas, tā: peenem noguldijumus, isfneedf aidewumus, isbara premiju bifeshu apdroshina-shaun pret amortisaziju.

Prozentu mehrs: noguldijumeem 6% gada, beftona nodofka atwilkshanas, teftofha rehlna noguldi-jumeem 5%, aidewumeem 6 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ %.

Kantoris atwehtis darbdeenas no pl. 10—3 deend.

1914. g. 1. janwari

norehfinu stahwollis 6.405.745 r. 08 f.

Cemaffas (standā naudā) atziju kapitāls un iti bankā efoshī brofshibas kapitāli 1.074.806 r. 29 f.

Jelgam. Kommerzbankai war naudu ee fuhtit arizaur walstbankas nodalam un rentejam. Bee cemaffas tur jaufdob Jelgawas Kommerzbankas wahrds un winas teftofha rehlna numurs Jelgawas rentejā un peh3 cemaffas isdarishanas jarafta Jelgawas Kommerzbankai ihpahcha mehtule un tani jaaprahda, lo ta lai dara ar eefuhtito naudu.

Noguldijumus peenem ari pa pasta, telegrafu un rentejam un walstbankas nodalam un tapai tod un noguldijumu procentes ifuhtā.

Pasta adrese: Митавскому Коммерческому Банку, Митава. — Jelgawas Kommerzbankai.

Telegramu adrese: Коммерцбанкъ, Митава. — Kommerzbank, Jelgawā.

Zaur rentejam un walstbanku naudu fuhtot — jaufdob, ta Jelgawas Kommerzbankai ir Jelgawas rentejā teftofhs rehlns sem Nr. 63671 (условный текущий счетъ Митавск. Коммерческаго Банка въ Митавскомъ Казначействѣ № 63671.)

Swartgatats no fatura:

Golgata waj Augschamzeshanas. Beela gobalga libotajem. 1914 gada walst budažets. Swangelisi-literisfās draubjes Midjem. Schibdu isflehgha ia no Schweizē uniuwerstatem. Starptautisfais sporta kongresss Parifē. Semgalefchu brihmibas tari 13. gadufimteni.

Golgata waj augichamzeshanas?

(Apzere fwehtu reifē.)

Zilwetu dhshwe ir tapuji loti raiba un daubftrafhaina. Un ihpahchi winu sabedrifkā dhshwe. Waretu fozit, ta tapuji ari bagota, faturiga, bet tod fchee apfhmejumi „bagats un faturigs“ jaleef sofu pehinds. Jo ir daufd apfahli, kas muhsu

dhshwes faturigumu finamā mehā pabara par „tufsho balafu“, ar kuru brauz pa juheu tee fugi, kureem naw isdeweēs eeemē luhdina. Ro lohdām titai grabafshām nefafahw fchis „tufshois balafis!“ Tur ir wifs, lo titai beft leelām pahlem un isdewumeem isdeweēs eerindot fuga apafshuhdens telpās, lai fugim buhtu laut ari filtiwēs (nehfšs) preftpars pret winu usmahfshanos. Befmhēra patmihlība, kuras apmeerinafshana iven zilwēs atdod til daufd dhshwes laifa, tehre til daufd wahrdu, til daufd folu. Un patlaban ir taifni winas feedu laifs. Rakfimeezibā atflan fama „eš“ (indiwidualifma) fludinafshana, mahfšā tas nefautrīgi fgrauz wifu, kas bijis fwehts (futurifit), tizibas dhshwē tas laufshas eelchā muhsu lihdfshin-jo augftalo atfina perfonigos tulfojumos, ziteem wahrdeem profanazijā (Foto, muhsu

Rigas un kurfemes „reformatori“) un, beidsof, fabeerifkā dhshwē — tur uf „eš“ ween wairis wifs dibinas. Mehš runajam par kopdarbtu, par fooperaciju, bet titai pati leelākā nepereefshamība fatur muhs kopā weend pafahlumā. Filhifš lo muhs fchis pafahkums daufd maf eedrosh najis, tā latram mums gribas dibināt fawu beedribu. Reunafim nēmaf par pilfektam un winu fimeefligi fadalitām naudas eeftahdem, kur weenas waj otras ffolas audfeku patihdfibas beedriba dibina pati fawu banku, — apfkatimeēs uf teem pafcheem laufkem. Ramehr wehl kaut kur patlaban nodibinas pirmā lo-pahrrauq fabeedriba, semtopji wehl daufd maf ir apweenojāmi uf wenadeem pamateem, bet tilhifš fa jū war daufdmaf runat par winas eefiprinafshanos, tā ari tuhlin rodas „opofizija“, kura

Tas ir peepildits!

Ed. Wimpufefcha.

Slehpj faule waigu, seme tumsas warā, klufi fchafumās kufshu pulks ap Golgatu, lit dhshfīs taltee Romas fara mihri Stahw aplahrt krufteem, lai tos fargatu.

Rā muhschības rit mirkli baigās gaibās Lihdf atflan balfs, teiz: „Tas ir peepildits!“ Winch goru nodob fama Tehwa rofās, Lai tapu nahwes flehpi noguldfits.

Tab atflan graubeeni, fchleēt debefš bojā eetu, Schleē tumsas autu leefmu sobini. Wer neredfjamas waras kapu durwis Un augfsham dhshwi zelas mironi.

Bee semes laudis kufht, kas fauja: „Sit To kufht!“

Bet barbars fwehr: „Schis teefsham Deema Dchls ir bijis!“

M weli tas, to fin ikloiris famā firdi: Dehl katra Deema Dchls ir zeetis, nahwē gahjis.

Un gahchš kad klufht, vrom barā wifē fheigschus traugas, Lil Mahte paleel fahpēs gurufi, Bee kruna semē fihgūt, kas nehma Winas Dchlu, Un wehlas buht lihdf Winam mirufi.

Wifs peepildits! — aif kalneem nogrimft faule Un nalks pahr semi tumsas fphahrnus zel, Res meeru firdim, kas aif fahpem deend gura, Lai atdufas un meerā fpehtus fmeē.

Daufd laifa metu no tās deenas muhschos gahjis, Bet zilw lo muhscham tas pats palizis, It beenas Mihalstibu wifch ir kufstā fitis, It de nas Wu dhli kapā aprazis. Winch tumfā ftaiqd famus molbu zelas Jo Patefshu muhschigo ir noleefhs.

M, zefhweēs reif dhshwot jaunu dhshwi, Jo wifs no Wina preefsh mums peepildits! Par kuru Wnfch ir zeetis nahwes mofas, Par kuru semes flehpi noguldfits.

Bee Wina eeim fchobeen un ildeenas, Mehš efam wina dahrgi pirtlais mantojums; Lai katra firdš top Winam mahjas weeta, Top Wina altaris un Winam feedojuems.

Darbā.

Ed. Wimpufefcha fahstinsch. (Turpinajums.)

IV.

Brihdi wifē neweikli kluseja. Bejneeks, tā wahrds melledams, luhfojās pa logu ahrā un bungo-ja ar pirtsteem pa galdu.

Staidra bij apfshdujēs mahte lihdfās uf muh-riſcha un laida ftatu te uf weenu, te uf otu no klahf-efofcheem. Zahnis fahweja pefpcedees pee burwoju ftenderes. Wifs wina fpehzigais stahws bij itin fa fabudfis. Salizis rolas aif muguras, wifch tumfchi wehrās grifhdā, tā tur melledams wifa atrifhinajumu.

Pirmās klufumu pahrrauza Karlis.

— Nu, Bejneeka teht, lo teiflat? — wifch jautaja apfpeeftā balfi un mehginolja fmaidit, bet fmaids ijnahja lihdfais fahpu waifstam: — Mehš wifē, redjat, gaidam uf jums . . .

Un wifch peewirfšās ar wifū krehflu tuwal galbam, aif kura pee loga fchdeja Bejneeks.

— Ja, tā lai es jums to faku, — Bejneeks klufi atteiza, neweenu newsluhfodams: — Man fchleē, fa juhs pahchi to jau faprotat . . .

— Es neko nefaprotu, — Karlis atbildeja: Winet waru, bet tas jau nenofhime, fa es jau lo finatu . . .

— Gruhti man ir ufneentes teefnefcha lomu ftarp jums . . .

— Waj tad mehš efam lo nofeegufchees? — Karlis jautaja un pahrelaida ftatu pahr ziteem.

Staidra pefarta un noduhra azis.

— Sawā fira gan, — Bejneeks turpinaja: — Ja, sawā fira tas ir nofeegums . . .

— Neko nefaprotu par to juhs runajat, — Karlis norauhtija plezus: — Runajat teefchi, fatat kas ir, mehš jau neefam mafi beheeni . . . Rapeh3 tahda wairifshanas? . . .

Beidsof Bejneeks itin fa fanehmās.

Ja, pateefsham tas ir leeki un neweetd, — mifch teiza: — Bet man ir til gruht to ifteift . . .

Gribetos, lai tas nekad nebuhtu jafala . . . Tu atmi-nees, Karli, lo es tew efmu folijis . . .

— Ja, Bejneeku teht, — Karlis atbildeja un firds wifam peepulhda ar fawadām juhtam. Pirmiteja nojauta tapa itin fa par bailem: — Waj tab kas ir notizis? . . .

— Ir notizis . . . Staidra mihl Jahni . . .

Winch luhdf peh3 winas rolas.

Robahlis Karlis ufaweta weitenei ftatu; we-ſela beſgaliba fahpu un zeefshanu bij winā.

Uf aumirli itahdā eeftahjās fmos klufums.

— Es jinu, zil daufd pateizibas mehš efam tew, Karli, parahdā, — Bejneeks peh3 brifhtina tur- pinaja: — Ari tawam nelaika tehwan, kurfch nepa- meta mani, tab man ufbruka nedeena un wifē at- fahjās . . . Sinu, fa titai zaur tewi efmu famu tehwa mahju faimneeks . . .

— Nerunajat par to! — Karlis winu peepe- fchi pahrrauza: — Tam naw nefa lopeja ar . . .

— Ir gan! — Bejneeks nelahwa winam ifru- nat lihdf galam: — Mehš efam jums pa- teizbu parahdā . . . Un famu mahju ari . . . Tareh3 jau ari dewu toreiš fawu folijumu. Zereju tapat fa tu, fa wifs, lo toreiš runajam, peepildifees patš no ſewim . . . Bet — ijnahjis zitabi . . . Pats redfi . . .

Abduls Hamids uf nahwes gultas

pat smehlē tabaku, no luras ihgatawojam papirojuš

„RIGA“

10 gab. 6 kap.

A. S. Maikapar tabakas fabrikas.

ar to fabeedribu, kas piruo pafahkumu nobidinajuši, nam wairš meera un greešas bej faweschanas pee žitām. Kur Elo-nomikā Gabeedriba rihojūsēs, tur wajog west midū Zentralbeedribu u. t. t. Waj to pašču neredšam pee muhsu lopmoderne žibām? Žauns, auglīgš pafahkume, kas wareja pilnigi atihhitees tīfai fawā pīrmešā ar leetpratību waditā kopmodernežību Gaweenišā. Bet tagad jau trihs tahdas „faweenibas“ šeidsas šchos wehl labi neefaknoios šahdinaš pahrrašat un dehštit fawā semē. Un tahdu leezību dod galwenee fabeedribas domu isteizeji — muhsu laifraksti? Gandrihš katra tīfko augstīkolu beigušča latweešču ideals peh-dejš laifā ir tapis, palikt par fahdas amīšes redaktoru. Tas jau buhtu fawā fīnd škaiti, jo uf augstīkolos sola preefšch žehlām wīspahrigām idejām eerošinatā jaunaine beg pehž plasča darba un tapehž spēešchā eefšchā laifrakstos. No šchis pufes škatotees janoneem gepure preefšch winas. Bet ir weena leela nelaimē — un ta ir ta, ka muhsu jaunee darbīneeki maš pahhīt muhsu dīhšwi un minas štrahwas, — tee domojas wīfur kalpot auglīgām, wajabīgām prašibām, bet leelā gabijumu wairumā noluhšī „štrahwneeku“ persōnigo interešču kalpibā. Un muhsu jaunee darbīneekteem, štrahhojot tahdos pafahkumos, it ihpahči laifrakstos, jaišket tīfai uf to, peenaglot, apšplaut un ktonet ehrlīššteem to wīfu, kam ta paleekamāšā wehrtība muhsu dīhšwē. Waj domajot, ka wīni to dara ar aifraujōšču pahrlēezību, ar pilnu apšinu? It nepawīšam ne. Bet aiš wīneem raugas to laušču sejas, kuri ar tahdu rihižību šwejo.

Thā šwehītu deenu štarpā domas mums pahrlēezas pee dīweem pilnigi pretejeem wehšures notīfumeem — Šolgatas un Augšamzēlschānās. „Šeš Šolgatas nāw Augšamzēlschānās, bet pīrms no jauna ar gawīlēm šwīnam leelo Atmodu waj Augšamzēlschānos, lai pahrdomojam, ka pašči fawā dīhšwē mehš nemoš wehl nedomajam no lahpt no Šolgatas. Wehl neween Šarīna muhs šūmais teizeens „Šit wīnu kruštā! Šit wīnu kruštā!“ bet mehš pašči wehl uf katra sola ar patītu atlahtōjam wīnu, atlahtōjam ar ušwaru. Muhsu Šolgata beiglēes tīfai tad, kad ī-bīls muhsu pašlabuma lahre un patmīhlība, un tīl īlgi wehl mums jagaida uf ihštu Augšamzēlschānas preeču.

Es tomehr negribetu, ka mani pahrpraštū. Tee laudīs, kas negrib, ka runā par to, ka wīni bej šchē-

— Redžu... — trihojōšas lūhpas tīfko šadīrdami īdweša.

Wahls un šmagi kruhtim žilajotees Žahnīs bij klaušjees šchāi šarundā. Wīnšch redšeja, ko domaja un jura wīna draugs, lahdas dīwehšeles mošas tas žeela. Redšeja ari žil grūhtī bij Lejneeklam atteikt Šarlām, kūrām wīnšch bij tīl daubi pateizības parahdā.

„Nē, man nāw teefības īlt wīneem to žeeh!“ — lahda balšs wīnam kruhtīs šarū: „Wīni ir bijušči tīl labi pret mani, bet es tagad topu wīneem par žeešchānu eemešu...“

Bet lihšjās šchāi balšij runaja žita. Ta bij mīhlēstība...

„Nē, es nedrihšīju buht gīehwēs!“ — pīrmā balšs beidžot nehma pahrswaru: „Nedrihšīju wīljinātees!“

Tad nedrošči spēhra šoli uf preefšču, ušlīka roku Šarlām uf pleža un eekstārijās wīnam azīs. Drihībī abi pretīneeki weens otru ušlūhloja. Kaudšjās weens otrā un lairs redšeja to, ko jura pats — šahpes...

— Es atšalos, Šarli, — Žahnīs beidžot klūši teiza: — Topi laimīgs...

Šarlīs pašmaidija. Šahpes un ironija bij šchāi fmaidā.

— Kā tu tā wari runāt!? — wīnšch pahrlētošči teiza: — Reiš tas ir notīžīs, par kout lahdu atšarišchānos wairš newar buht ne runa. Man, ne ari lahdam žitām nēw teefība to proflit... Tas jau buhtu pret wīfu, kas šwehts... Nebiju jau ari nekad domajīs peespeest Šladru tad par šawu šrewu... Zerežu eeguht wīnas fīrdi un tīfai tad... Tu nu eš aišteidījees preefšchā... Ko lai tur dara... Man atleek tīfai atleet pee malas... Tā, draudīn...

(Turpmat beigās.)

lahstības šit kruštā wīfu labo, wīfu wehrtigo, mehš nēreli tīfīt leelu brehlošu, ka kruštā šīšchāna ešot ihštu fabeedribas trumu un augoščū wahšču ušrahdīšchāna un īgreeschāna. Wīni tad fawulahrt ušbruht persōnam, fabeedribām waj laifraksteem, kas weenumehr par šawu peenahkumu turejušči augstu turet, ščo teešchō pakalpojumu fabeedribāi. No tahdām īnsīnuāzijām (melu eekstāstījumeem) gan domajams nelāufeš pahrlēezīnātees nedš muhsu labi domajōšchā fabeedribā, nedš kreetnātee laifraksti. Mums jatur teefa, mums jānoschīe un jāpadara nekāitīgi dīhšwītpehīgāi fabeedribāi tās šatrunejušchee ložetti. Bet štarp tahdu noschīšchānu (īzolāziju) un štarp kruštā šīšchānu ir tahda pat štarpā, tā štarp Šolgatū un Augšamzēlschānos. Šihmogs.

Lairkrastu apstāts.

Par lūso nedēļu nopeetnu apžerejamu šneebš „Žaunās Latweešču Amīšes“, apšfaldīdamas wīnas leelo un dīfko nošīmī un pahrlēeddamas muhsu deenu laudim, ka šchīm deenam nēteek peegreesīta peenahžiga wehribā. Amīšē raksta:

„Šwehtas deenas un šwehti laiti nāhš un eet. Žīteem gan tee atgahdīna to, kam par godu šchīs deenas teek peemīnešas? Šīnāhš tā, ka Šrīstas ir tīfai preefšch šlīmeem un mīrejeem. Dīhšwōjeem un weelajeeem nāw wafas pee wīna kaweetees. Nāw ihšti wafas ne pat klūšajā nedelā nēmees klusu brīhībī un atīnīnees wīna žeešchānas un wīna mīhlēstības upurī. Ir jāšēdsas štrahdat un pēlnīt, buhwet un kraht, melot un wīlīt, nīhšt un škauft un grehtus uf grehleeem kraut, lihšš kamehr nahwe muhs aptur, aiššahjās želā un pawehl apšahētees un klufet... Un tad, kas tad nu wehl atleet mums pehž tahdas šreigu pilnas dīhšwes? Tad nāw nēla pee ka twertees, nēla kas paleek, kad šchīs pafaulēes wehrtības šuhd. Tas Weenīgāis, kas mums buhtu warejis palihšjet, ir tahšch un šwešch, ar to mums nebija laila eepaīhštees...“

Un beidžot mubīna:

„Wajoga mellet Šrīstu pēedīhšwot. Klūšā nedēla preefšch tam ihšti nober. Klūšā nedēla ar šawu šwīnigo puhpolu šwehtdeenu, ar šawu mīhlēstības pilno šalo žeturīdeenu, ar šawu aišgrahbjošchō leelo pēektdeenu un škumjo, klūšo šēdēenu rundā uf mums to dīhšwako walodu par Šrīstus wīšpēehžigo, muhschigo mīhlēstību uf mums. Ja mehš jau fahlam šamanīt un nošaut šchō wīna wīfu žilweži apšwerōščū mīhlēstību, tad mums ir žerība ari wīnu pašču reiš šamanīt un pēedīhšwot tā šawas dīhšwības faulī, šos muhs dara spēehžīgus šaunumu un grehku eemīhīt, wīfu labu mīhlet un Deewam tuwotees.“

Gekschjeme.

Teela godalga līdotajeem.

Krafs Abamelešs Šasarews īfšolījis 10,000 rbl. leelu godalgu par nolīdojumu 24 štundās no Šewastopoles uf Peterburgu.

1914 gada walsts budžets.

Peterb. telegr. agentura šwō, ka walsts domes šanželes šmanschū nodaka šstahdījušt pahštatu par 1914. gada walsts budžetu. Wīfa šahrtīgu un ahršahrtīgu īšdewumu leelums 1914. gadā īštāfa 3580 miljōnu rubļu, jeb par 329 miljōneem wairak, nēlā 1913. gadā. Wīfu šahrtīgu un ahršahrtīgu eenehmumu šuma aprešhīnātā uf 3612 miljōnu rubļu, jeb par 362 miljōneem wairak, nēlā 1913. gadā. Teekōšā gadā tā tad eenehmumi leelāki par īšdewumeem par 32 miljōneem rubļu. Šchīs allkums pehž kōmīšijas projekta īšleojojams preefšch peemedu dīšlš-žeku buhwēs.

Somijas leetas.

Gōremīkina wādībā 29. martā notīkusi šemīšchāš kōnferenžes šēhde par Šomī-jas leetām. Pēedlījušchees teeleetu mīnīstis, walsts kōntroleers, Deitichs, prof. Šerendšs, generōlžuber- nators Šeins, ta palihgs Šōremōwījs. Špreeīst štarp žitū par šrewu walodas eewešchōnu Šomījas eekstāhēš. G. a. Šeins līzīs preefšch, pilnigi pahreēt uf šrewu walodu. Žiti gan īšteušchees, ka šrewu waloda Šomījā eemedama pamājam.

Peterburga.

Kraseene Šarjāstīnkāja, kura nomīra 27. martā, nowehlejušt wairak par 1 miljōnu rubļu šanatorījas žēlschānāi preefšch študenteem.

— Šche atlahts pīrmais wehšchāfāites a pšarōtāju kōngrešs. Pēedlās 263 ahršīnēzības beedribu un fakultātu preefšchāhōwi.

M. kawa.

No lahda Māskawas žeeeluma īšbehgušči dīwī šalbāi Pēerepōlīns un Šedolīns. Kāza teefa teem bij pēepredūšī 4 gabus špādu darbōs. Šarjārdšneeki šem gulāmām lahkwām īšlaujušči ofšalā grīhdu, īšjaukufāi lēgefu šeeenu un tad pa žaurumu atgahjušči. Nēšprotams tīl tas, tā wīni warejušči aišbeht nepamanīti, jo ap ehlu štōīgā fargu šalbāi un pee wahčteem ari weenmehr štahw fargō.

Dišhūij. Nowgoroda. Šche šafnīga fneegs un eekstāhjas šamanu žēlšch. Šatīfme pahrlēešlas upi noteek wehl pa ledu.

Baltija.

Šwangelīstī-luterīšāš draudšes Wīdšemē.

No Wīdšemes kōnštōrījas hūnojuma eefšcheetu mīnīstīrīm redšams, ka pagahjušchā 1913. gadā pa wīdām ewangelīstī-luterīšām draudšēm kōpā Wīdšemē pēedšīm uf šchī 20,990. behrnī (kas ir 1851 masāf nēlā gadu eepreefšch), to štarpā 10,957 pušfenī un 10,033 meiteneš. 888 behrnī pēedšīmušchī lā dīwīhūi un 3 lā trīhnišchī. Ahrštaulībā dīšmūchī 1,185 un 579 pēedšīmušchī nēdšīhwi. — Ša ulātī gada laifā 7,159 pahri (kas ir par 169 pahreem masāf nēlā gadu eepreefšch). — Mīrušchī 18,476 žilweki (kas ir 969 žilweki masāf nēlā gadu eepreefšch); to štarpā 9,718 wīhreefchī un 8,760 šeweetees. Wežati par 80 gabēem bījušchī štarp mīrejeem 701 wīhretīšis un 1094 šeweetees. 100 gabus leelu wezumū šafneeguschī tīl 1 wīhretīšis un 1 šeweete. Pašch nāh wībā mirušchī 132. No šlēplāwu rolas mirušchī 31. Dīšrnāwās un šubrīdās galu dabujušchī 14. No pahrdēeršchānos mirušchī 8 wīhreefchī. No šlīh lūšchī 120 žilweki. Šabraukti 35, nošalufschī 7 un no šībīns no- šperitī 6 žilweki.

No „ššolu tīhla“ atteizees ari Platones pagahis.

Šrobinā pīšēhtas wehšchānos beiguschās ar pilnīgu laiwēeščū ušwaru: eewešletī 11 laiwēeščū un — tīfai 1 wahjeētīs.

„Apšīnīgās“ kalpus loti labi rakšturo lahds šinōjums „Šadīhwe“ no Dīhuhštēs.

Tur lahds Šrīnwāldšs šalīhībīšis pee šaimneekla Wāldmana par pušī, tad patwarīgi atšahjīs darbu un aišgahjīs, bet wehlal žehlīs šuhdībīu pret šaimneeku, lai šamalkšjot par wīfu wafaru. Teefa bījušt žitaddās domās un — „apšīnīgās“ dohujīs šamalkfat šawu „apšīnībū“: par nošrahdato laifū wīnam peenahkuschēes wehl 26 rbl. 64 kap., bet žur patwarigo aišeeščīna no darba šaimneeklam žehlūšchēs šaudejumī par 25 rbl. 92 kap., kuri „apšīnīgajām“ jāšamalkfā, tā ka wīnšch dabu tīfai 72 kap. „Šadīhwe“, tas, protams, nāw pa prahtām, ka „apšīmā“ top šoditā.

Žaun-Šeebalga.

Rōšudīs mehnek atpokal L. mahju rentneekš Šīwīnīšch. Wīfa palatmelēšchāna bej rezultateem. Domā, ka Š. nošlīhīs leelos palos, jo wīnšch eepreefšch nošlīhānos štīpri šchuhpojis weetejā mušchāš krogā. War buht ari, ka Š. nošlīhjinājees.

Dīhuhštīr.

Sahdšiba. Raktī uf 26. martu nošagta meščšfargam Žohnīm Žohntneeklam dī- štōbru medību bīše 38 rbl. mehūtībā. Bej tam gar- nādīs pōrēhūīs wehl 9 mīšānā patronas, 3 mahjei- nās štroščū un 28 rbl. Šaidrā nāudā.

Klōsternēeki.

Retī tragi-kōmīšs rōmans norīšīnājees šche štarp weetejo šaimneekdehļu Ž. un lahdu Šamāilu mūiškās kalponī — wahju šolōnīstī, ar kuru mīnetāis Ž. šolījees preteetees. Peh- dejš laifā līhgawā ušrahjušchees, lai Ž. reiš īšpīldot doto šolījumu, t. i., lai noteizot lahju deenu, pretejd gabī- jumā wīna nonahwēschotees. Un teefchām, lahdeej Ž. šahībūhtnē wīna mehginajušt pahahrtēes, kas tomehr nāw īšdewees. Nēiugi pehž not kuschā lahda wakarā Ž aikal gahjīs pee šawas līhgamas. Pa- gahjīs gabalīnu no šawām mahjam, wīnšch, garam- eedams lahdam šōlam, eeraudšija tur šaut lo- rājamees, ko eekstājees pašina par šawu mīhlāto. Bet tā la Ž. pēeder pee deegām mahāzīgōjeem, tad wīnšch, kā „L.“ rakšta, neudrošč nōjees paš- nahwēeži aišwābināt, nedš ari tai gōram eet atpalal uf mahjam, bet šreefchās ween dewees uf Ž. mūiščū. Tē lihšīs wīnšch bījīs ap bešait šoku no notīfuma weetas, tad ari karojōščāis preefšchmētīs nofrītīs un tīkpat ahrī dewees tam palal... Tā ka abi īšrah- bījušchēs šreefchānā weenos spēhšos un, Ž — am par loimī, mūiščā pīrādās darwīs radušchās nēašpēhgtas, tad Ž. šchoreiš pehž apmehram weštī tahšās šree- fchānos, ar bailu šweedreem pahrlāhts, štādī laimīgi tīžīs žaurī. — Kā wehlal īšchādījees, mīn jāunawā nopeetnī mehginajušt lahrtēes, bet par loimī, lai- šchotees žilpā, walgs īšrahdījees par nēštīpru un pahrttuhjīs.

Arheemes.

Šchībdu īšlēhchāna no Šchwēižes unīwersitātem.

Šchwēižē ir pamīšom 4 unīwersitātes, kurdš 1913. gadā študeja 8179 študentī. Štarp šcheem 8479 študenteem tomehr tīfai 3609 bij šchwēižeechī. bet pahrejeē 4870 ahršēmneeki, hār šurēem šamū- lahrt leelākāis wārumš, lahdi 2800, bij šrewwījās šchībdi, kuru tā tad bij gāndrijōj tīkpat daubi, žil- šchwēižeeščū. Un šche 2800 šchībdi žaur šawu nē- tīhribū, nēlāmīgo un nekreetno uīwešchānos, ušbahībū un šožīaldemokrāt ško un anarčško propogāndū un wīšpēhđīgi žaur šawu nēiģlīhībū Šchwēižes študen- tūs un profesošus ir tīkpat šolatīnojuschī, tā unī- wersitātu pahrwāides ir nolēhmuschās, turpmat wairē

neufnemt schihbus Schweizes uniwersitalés. Pirmà ar schahdu lehmumu usthohjufés Ziriches uniwersitate un tai felojuschas pahrejas, t. i. Bernes, Genses un Freiburgs uniwersitates.

Schweize, là finams, ir republika un wisbrih-wakà no wifam republikam. Ja nu ari brihwee schweizeeschi usthahjas pret schihdeem, tad tas ir pee-rahbijums, lahdu reebjumu schi fuga wifur pret feni fazel.

Starptautiskais sporta kongresss Parijé.

Schi gada junià Parijé notifs starptautisks sporta kongresss. Upspreedis nahloscho olimpiadu programu. Katrina seme kuhis 10 delegatus. Kongressu atklahs 15. junià Sorbonà Parijes uniwersitates rektors. 100 sweedru dheedataju toris peedalisees musikas fwehtlos, jo pa kongressa laitu notifs sporta un musikas preefschnefumi.

Riga.

Olimpa spēhļ ufwēhļi Rīgā buhs no 6.—20. juliām schini gadā. Wifī isbewumi aprehkinati uf 18,000 rbl.

Schuhpibas masinashanas manama til-lab pilsehtas nomaku labatos, là pilsehtas zentru restoranos un otrās schiras trakteeros. Esot teeftchi nomanams, la laudis arween wairaf sahlot boilotet kroqus. Deelas, la schuhpibas masinashanas un boi-kota peeneemshanās pamudinajuschas restoranu nom-neekus pilsehtas dahrjos no jauna islopt nodalijumus preefsch dschrajeem. Deelajà Wehrmana parkà scho nodalijumu pat paaugstina terafes weidā, apmuhrejoj ar almenem un majajà Wehrmana parkà zel jaunu muhca leeweni, leeliski paplaschinot dschertuwas telpas. Sagaidams tomehr, la wini weltigi puhlas.

Ruhdrai warot atschiert wifas nederigās fa-stahwabalas un tà pahrwehrft par tilpat fiuru furinamu materialu, lahdas ir atmenoqales. Scho atra-dumu panahjis inscheneers W. Ruchteschels un, là „Now-Wr.“ fino, waldbiba un ruhpreezibas eestahdes ifmehginot scho atradumu ar labeem panahskumem. No nederigām fastawabalam isstihriid ruhdra begot bej buhmeem un neattahjot pelnus.

Wostofshanas notafizjumi pa Deelupi ir 1914. gadam tee paschi, lahdi bija pehn.

Darbi usthahsi „Promodnika“ galoschu no-dakā. — Rosentranza fabrikā strahda pilnigā fa-stahwā.

Sleptawiba. 30. marta rihā ap pulst 8 atrada or zeetu preefschmetu noschiu lahdu 45 gadus wezu wihreeti Il. Ganibu dambi starp dschesezetu un eelu uf semē nolifta telegrafa staba. Relaimigais gu-leja uf mutes ar lahjam pahrstabu or sadragatu galwu, bet afinu uf weetas nebija. Isleelas, la winsch nogalinats kur zitur, adlaupits un nolifts tahdā stahwolli, lai domatu, la winsch kritis pahst telegrafa stabu un nositees. Wehtlak isfinats, la ne-laimigais ir lahds Salais, bet tuwaku sinu par wiku un gabijumu weht truhiti.

Deela fainichanās notikufe 31. marta naki l. Kalna eelā starp dimeem ufshihwotaju pulzineem, furi nejauschī fatavusches. Wairaki ewainoti weeglat un aisbehguschī, bet 21 gadu wezais R. ko-lajs A. isfimows palizis gruhiti ewainots uf weetas un aiswehts uf simnizu. Tas dschwo turpat Kalna eelā Nr. 7.

Basnizās šinas.

Deewafshofshanas Rīgā
6. aprill.

Sw. Zahna basnizā: plst. 10 no rihā spred, wirsmahj. Bernewijs, plst 2 p. p. spred, wirsm. Weirens. 7. aprill 10 no r. spred, wirsmahj. Weirens, plst. 2 p. p. spred, wirsmahj. Bernewijs.

Jauna Gertrudes basnizā: pulst. 1/2 10 no r. mahj. Walters, plst. 6 wakarā behnu konsertis or mahjitaja runu behnu apgahdneezibai par labu, mahj. Walters. 7. aprill plst. 1/2 10 no r. m. Freidenfelds.

Bez Gertrudes basnizā: plst. 2 p. push, mahj. Freidenfelds.

Jesus basnizā: pl. 10 no r. spred. mahj. Schwarz. 7. aprill plst. 2 p. p. spred. behrneem un peeaugushceem, mahj. Widers.

Martina basnizā: pulsten 9 no r. mahj. Rosenberg, plst. 5 p. p. Silā frusta stunda Latweeschu Beedriba, Pauluschi eelā Nr. 13, mahj. Rosenberg. 7. aprill pulsten 9 no rihā deewafshofshana, mahj. Rosenberg. 9. aprill pulsten 7 1/4 wakarā Silā frusta stunda basnizās kolā, mahj. Rosenberg.

Sw. Trihsweenibas basnizā: plst. 1/2 9 no r. deewf., mahj. P. Treis. 7. aprill plst. 9 no r. deewf., mahj. P. Treis.

Pawila basnizā: plst. 1/2 9 no rihā mahj. R. Treis. 7. aprill plst. 1/2 9 no rihā mahj. R. Treis.

Lutera basnizā: plst. 9 no rihā mahj. Gri-ners. Koleta preefsch mahjitaju atraitnu un bahru tofes. 7. aprill pulsten 9 no rihā mahj. Gilde.

Krusa basnizā: plst. 10 no rihā mahj. Kade.

Wizeru basnizā: 7. aprill plst. 10 no rihā mahj. Kade.

Katlatina basnizā: plst. 10 no rihā latw. deewwahrdi, mahj. Reinbergs. 13. aprill plst. 10 no rihā latw. deewwahrdi, mahj. Reinbergs.

Meera draudse Sumorowa eelā 71: plstien 10 no rihā mahj. Bergs.

Rigas pilsehtas diafonijas schlē „Wentija“, Brumi-neetu eelā 52, pl. 1 p. p. latw. bishbeles stunda. Dia-tonš P. Aplains.

Wetlemes schlē Saplunkā, Kalnazeema eelā Nr. 97, plst. 10 pr. p. deewf. mahj. Gilde, plst. 4 pehz p. Silā frusta fapulse. 7. aprill plst. 10 no rihā bishbeles stunda, diafons S. Jans.

Sestdeenas Sehnu un Weitenu Rodaku fapulses no pulstien 1/2 8 waf., Gertrudes basnizās schlē. Diafons R. Wehhtis.

Sarkandaugawas Trihsweenibas draudse, 8. aprill, pulstien 6 wakarā „Fretalko hola wakarā“, Elementar-skolu schlē, Aho fa eelā Nr. 8 Wakarū wadis mahj. P. Treis un diafons R. Wehhtis. Teeja drihwa.

Zelgawa.

Zelgawas Latv. Amatneeku Palihdji-bas Beedriba farihto otrā Deeldeenas fwehtlu deenā „Kruschola“ schlē teatri, weschojotees Rigas latw. alieereem. Israhdis R. Dreiera 3 zehl. dramu: „Seemas fapnis“. Pehz israhdes deila-majijas un fwehtlu balle.

Zelgawas Latweeschu Beedriba farihto otrā Deeldeenas deenā paschas namā teatri. Israhdis: „Smalli faudis“. Jaurtribas luga 4 zehl. no Dawida Schwenka. Reishju wada Jc. Kal-nisch. Musika: J. Medna st. hgu orkestris. Pehz israhdes fwehtlu balle.

Whtreyes Zelgawas aplahrtne aprifa mehnesi tiks noturetas sefoschās weetas:

8. aprill Swehtes pagasta Wahluceku mahjās. Pahrdos fainneezibas nobeigshanas deht wijabas fainneezibas leetas.

8. aprill Kalnauuischās Petermuishās Garnichos. Wairafshofshana pahrdos lopus, laul-fainneezibas un weheru leetas.

8. aprill Deel-Deefawas Gaujās. Dshwes pahrmains deht tiks pahrdotas dajshadas fainneezibas leetas.

10. aprill Wez-Swirlaukas Kautos. Saimneezibas isbeigshanas deht pahrdos wifu inwen-taru.

Ugunsgrchts. Grihwu schofejā Nr. 18 i-zehtlās 2. aprifa rihā ugunsgrchts. Nobejsa mee-fneela Teodora Staffera gatas schahweta, pee kam fabledja 11 gabali gatas — 150 rbl. wehrtidā. Rams no uguns aplahdets neezigā mehra. Nama

ihpaschneels Kristaps Hanschinewijs uf bod faudejumus uf 20 rbl.

Bahrdulachana aisferega.

Semgaleeschu brihwibas kari 13. gadu-fimteni.
(Turpinajums).

Krustneschu schal semgaleeschu-lihbeeschu larā nebija wairaf par 100—150 mihu un Lihbijas ufwareshana peekricht weenigi semgaleeschueem. Tika apl. rota wifa ta Lihbijas dafa, las atradās ap Gauju. Pehz schis ufwaras kaupis eemanto aikal wifas fawas waldishanas teeftibas pahst Lihbiju un apmetas fawā wezajā galwas pilsehtā Turaidā. Bihflapu winsch ari turpmat pabalsta un apfargā. Ari leelwahrdeschī un aishkrauflechchi no jauna at-fihst kaupja wirswalbibu. Tahdā lahriā nu Rigas bihflaps bija pilnigi nobroschinatees, palais-damees uf Weestarta un kaupja spehku un drau-dsbibu.

3. Weestarts laro Deetawā un wina jauna ufwarā pahst lei-fschueem.

Jaur preefschujām diwām ufwarām Weestarts bija galigi nostiprinajis Rigas bihflapa stahwolli un bija galwenais katolu basnizās atbalsts, lai gan pats paleel wezajā latweeschu tizidā. Nahloschajos 1207. un 1208. gabos peenem labprahitigi kritigu tizibu fehli, kuri tahdā kohrtā atfihst pahwehta wirswalbibu. Tapat peenem krustu wifī atlifuschees lihbeeschī un tapat, wifī latgaleeschī, lihds pat Polozkas robeschum, ar latgaleeschueem bihflapam nekād nekahdas fadurmes nebija un tee bija bihfla-pam arweenu wispabewigalās awis. Tee jaatfihst pilnigi bihflapa Alberta ahrlahrtigās politiskās speh-jas, la winsch spehja til ihdā laikā peenemi tah-das leelas zillti, la fehkus un latgaleeschus, apfo-libams pehdejeem neatkaribu no Polozkas. Kol-neses pili latgaleeschī atbod bihflapam, kur pehde-jais eerihko famu wafaras resid. nji. Kā bihflapa wafaras pils Kolnese paleel lihds pat 16. gadu-fimtena widum. Taischu pee semgaleeschueem wezā latweeschu tiziba un tapat brihwibas mihleishiba bija par daudsi stipras, un tahch semgaleeschī, draudibā or bistapu buhdami, tomehr nekustas un neatfihst pahwehta wirswaldbibas.

(Turpmat wehl.)

Telegramas.

3. (16) aprill.

Alowa. Nagalnilā smilschu krauja apbehra 6 behrnus, no kureem 4 nogalinaja. 2 isglahbti.

Londone. Zorishchiras ogtrahchi nolchma stahtees pee darba.

Konstantinopolē greeku patriarchs aikal eefneedhis prolestu pret kritigo wajashanam Trajā no muhamedoneem.

Tolijas turwumā atfihmeti 6 nahwes gabijumi ar plauschu mehri.

Washingtona. Presidents paswoja kongresa lozefkeem, la gabijumā, ja Guerta nepildis Sabre-droto Walsiju prasības, kara spehls eeneims Tampiko.

Athilbigais redaktors: A. Purinsh.

Isdweija: Sabhedriba „Latweeschu Wifere“.

Waldschlösschena

**Wilsheners
Märzens
Nektars
Selters
Limonade**

Medus=metš.

Woliktawus: R. Ronetu eelā 13, tel. 408. Elisabethes eelā 10, tel. 87-14. Suwarowa eelā 31a, tel. 30-81. Reishdabchja eelā 13, tel. 52-47.

**Tikai original
fehklas!**

sem galwojuma par ihstām sortem un pareisu dihgshanas spehju. Ruhfu fehklas stahw sem agronomu Berga un Wafwer-fit lgu kontroles un par fehllu labumu atbildam tikai tod, ja mihsi waj palas aibolombeti ar original waj mufsu stimpeli.

**Zelgawas Lauffaimneezibas Beedribas
Konsumā Weikals,**
Katolū eelā Nr. 44. Telefons 74.

